

Музична

ХРЕСТОМАТІЯ

КЛАС

7

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ

7 клас

Упорядник
Гумінська Оксана Олексіївна

*Схвалено комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 85.31я71+74.268.53
М90

*Схвалено комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист №14 / 18.1-360 від 22.04.2005 р.)*

М90 **Музична хрестоматія. 7 клас / Упор. Гумінська О. О. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. — 44 с.**
ISBN 966-408-028-4

ББК 85.31я71+74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в
будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ

7 КЛАС

Упорядник

Гумінська Оксана Олексіївна

Головний редактор Б. Є. Будний

Редактор Д. Г. Пендзей

Музичний редактор В. М. Островський

Художник В. А. Басалига

Комп'ютерна верстка В. М. Сидір

Підписано до друку 28.04.2007. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 5,11. Умовн. фарбо-відб. 5,11.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК № 370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

ISBN 966-408-028-4

© Гумінська О. О., 2007
© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2007

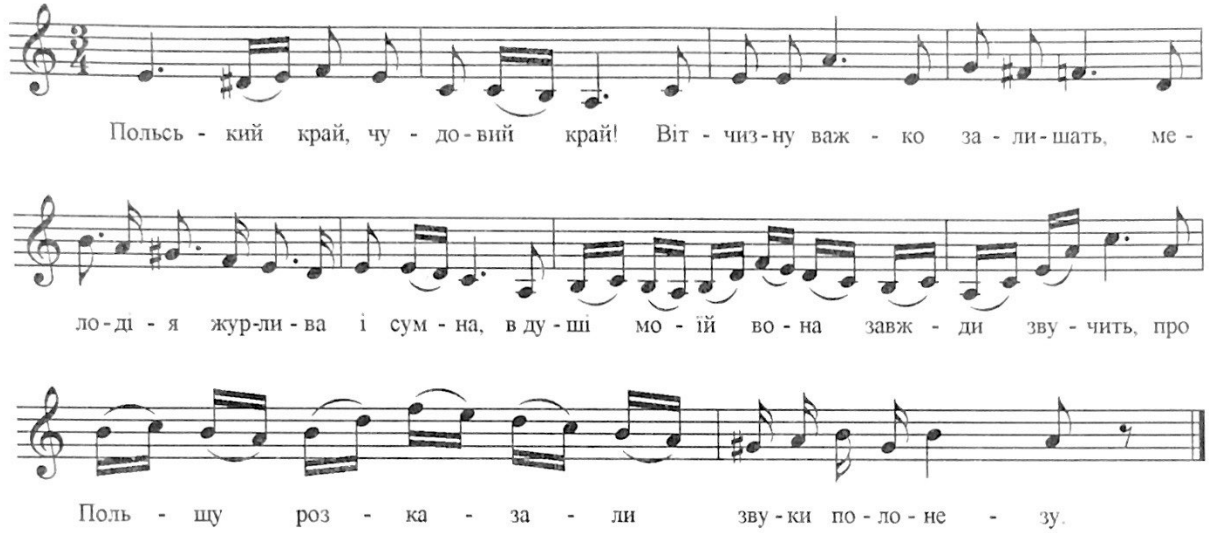
7 КЛАС. «СВІТОВА КЛАСИКА»

ТЕМА 1. «ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКІ ПОЧУТТЯ В МУЗИЦІ»

ТЕМА 3 ПОЛОНЕЗУ «ПРОЩАННЯ З БАТЬКІВЩИНОЮ»

Музика М. Огінського

Урочисто

Польський край, чудовий край! Вітчимуважко залишать, мє
лодія журлива і сумна, в душі моїй вона завжди звучить, про
Польщу розказали звуки полонезу.

ТЕМА «ЛАКРИМОЗИ» З «РЕКВІЄМУ»

Музика В. А. Моцарта

Дуже повільно, співуче

Лакрімоза, лакрімоза,
а...
Лакрімоза,

ла - кри - мо - за. А - мен.

ТЕМА ХОРОВОГО КОНЦЕРТУ «НЕ ОТВЕРЖИ МЕНЕ ВО ВРЕМЯ СТАРОСТИ»

Музика М. Березовського

Повільно

Не от - вер - жи ме - не во вре - мя
ста - рос-ти, не от - вер - жи ме - не.

МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ

Слова Ю. Рибчинського

Музика В. Полянського

Помірно

Є кра - ї - на ди - во - виж - них мрій, ді - ти там у - сі ма - ленькі
прин - ци, від зо - рі во - ни і до зо - рі, у - ві сні лі - та - ють, на - че
пти - ці. Є кра - ї - на ди - во - виж - них мрій, там схід

сон-ця зав-жди пур-пу-ро-вий, там пли-ве ко-раб-лик па-пе-
ро-вий і у не-бі па-пе-ро-вий змій. Мрі-ї збу-
ва-ють-ся, мрі-ї збу-ва-ють-ся і не-га-раз-ди у-сі за-бу-
ва-ють-ся. Мрі-ї збу-ва-ють-ся, мрі-ї збу-ва-ють-ся, з си-ніх не-
бес нам зір-ки у-смі-ха-ють-ся.

Є країна дивовижних мрій,
Діти там – усі маленькі принци.
Від зорі вони і до зорі
Уві сні літають, наче птиці.

Є країна дивовижних мрій,
Там схід сонця завжди пурпуровий,
Там пливе кораблик паперовий
І у небі паперовий змій.

Приспів:

Мрії збуваються, мрії збуваються,
І негаразди усі забуваються.
Мрії збуваються, мрії збуваються
З синіх небес нам зірки усміхаються.

Є країна дивовижних мрій,
Там ріка ніколи не міліє,
Там душа ніколи не старіє,
Там, в країні дивовижних мрій.

Приспів.

ТЕМА КОХАННЯ З УВЕРТЮРИ «РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТА»

Музика П. Чайковського

Повільно

ГІМН ЛІНОЩАМ

Слова Г. Лессінга

Музика Й. Гайдна

Помірно

Лінь - ки! Слав-ний час на-став! Гімн ми вам спі-ва - ем, до-ро-гі.

Ой, як лінь - ки це спі -

Лінь

вась. Що ро - би-ти? Кра - ще бу-ло б нам по -

спать. Гімн за - кін - чи - ти не в змо - зі - Лінь зу -

стрі - лась на до - ро - зі.

Ліньки! Славний час настав!
 Гімн ми вам співаєм, дорогі.
 Ой, як ліньки це співають.
 Що робити? Краще було б нам поспать.
 Гімн закінчити не в змозі –
 Лінь зустрілась на дорозі!

БУВ СОБІ ГАРНИЙ ХЛОПЕЦЬ

Українська народна пісня

Стримано

Був со - бі гар - ний хло - пець, мав ро - ків двад - цять три, лю - бив ко - зак дів -

Приспів:

чи - ну і з си - ром пи - ро - ги. Ой, чу - ли, чу - ли, чу - ли, ой, чу - ли, чу - ли

ви, лю - бив ко - зак дів - чи - ну і з си - ром пи - ро - ги.

Був собі гарний хлопець, мав років двадцять три,
Любив козак дівчину і з сиром пироги.

Приспів:

Ой, чули, чули, чули, ой, чули, чули ви,
Любив козак дівчину і з сиром пироги.

Чи теплі, чи студені, чи з білої муки,
Дівча його цілує, а він їсть пироги.

Приспів:

Ой, чули, чули, чули, ой, чули, чули ви,
Дівча його цілує, а він їсть пироги.

Із гори високої напали вороги.
Забрали дівчиноньку і з сиром пироги.

Приспів:

Ой, чули, чули, чули, ой, чули, чули ви,
Забрали дівчиноньку і з сиром пироги.

Козак гірко заплакав, сховався в бур'яни:
"Візьміть собі дівчину, віддайте пироги!"

Приспів:

Ой, чули, чули, чули, ой, чули, чули ви,
"Візьміть собі дівчину, віддайте пироги!"

Козак мав добру вдачу, скакав через степи
Дівчину рятувати, бо вже з'їв пироги.

Приспів:

Ой, чули, чули, чули, ой, чули, чули ви,
Дівчину рятувати, бо вже з'їв пироги.

ТЕМА 2. «КРАСА СВІТОВОЇ МУЗИКИ»

МЕЛОДІЯ

Слова М. Добронравова

Музика О. Пахмутової

Помірно

The musical score is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The melody is accompanied by chords indicated above the staff. The lyrics are written below the staff, with some words split across lines. The score consists of seven lines of music. The first line starts with a Dm chord and ends with an A7 chord. The second line starts with a Dm chord. The third line starts with an F chord and ends with a D7Cm6 chord. The fourth line starts with a D7 chord and ends with a Gm6 chord. The fifth line starts with a Gm chord and ends with a Dm chord. The sixth line starts with a D7 chord and ends with an A7 chord. The seventh line is a repeat sign with two endings: the first ending is marked '1, 2. Dm' and the second ending is marked '3. B'.

Ти мо - я ме - ло - ді - я, я твій від -

да - ний Ор - фей, в дні, що на - ми

прой - де - ні, не за - був я тво - їх о - чей.

Мов ту - ман над ни - во - ю,

го - лос твій без - слід - но роз - та - є... Бу -

деш ти щас - ли - во - ю, ко - хан - ня втра - тив - ши мо -

1, 2. Dm 3. B

с? //- ни!

Ти моя мелодія,
Я твій відданий Орфей.
В дні, що нами пройдені,
Не забув я твоїх очей.

Мов туман над нивою,
Голос твій безслідно розтає...
Будеш ти щасливою,
Кохання втративши моє?

Ти, як хвиля сумніву,
Тайна пройдених доріг...
І лунає сумно так
Слово, що я забудь не зміг.

Зір прощальна усмішка,
І відлуння голосу бліде...
Що тебе примусило
Забуть мелодію сердець?

Ти моя мелодія,
Я твій відданий Орфей.
В дні, що нами пройдені,
Не забув я твоїх очей.

Я чекаю, кличу я:
Доторкнись забутої струни!
Спалахни зірницею,
Кохання пісню поверни!

АРІЯ ОРФЕЯ З ОПЕРИ «ОРФЕЙ ТА ЕВРИДИКА»

Музика К. Глюка

Помірно

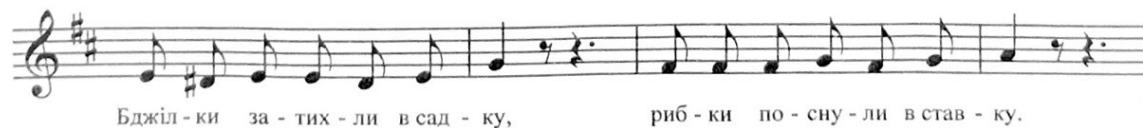

КОЛИСКОВА

Український текст М. Познанської

Музика В.А. Моцарта

Спокійно

Мі-сяць у не - бі вста - є, сві - тить в ві - кон - це тво - є.

Оч - ки ско - рі - ше зімк - ни. Спи, мо - я ра - дість, за - сні, за -

сні, за - сні!

Спи, моя радість, засни!
Вогники згасли ясні!
Бджілки затихли в садку,
Рибки послули в ставку.
Місяць у небі встає,
Світить в віконце твоє.
Очки скоріше зімкни.
Спи, моя радість, засни,
Засни, засни!

Спокій прийшов у наш дім,
Тихо і темно у нім...
Вітер дверми не рипить,
Мишка за пічкою спить.
Важко зігхнув хтось разок,
Що нам до того, синок?
Очки скоріше зімкни.
Спи, моя радість, засни,
Засни, засни!

ХЛОПЧИК І ЦВІРКУН КОЛИСКОВА ІЗ КІНОФІЛЬМУ «ДОВГА ДОРОГА В ДЮНАХ»

Український текст В. Островського
У темні менуету

Музика Р. Паулса

Цвір - кун спі - ва за піч - ко - ю, а со - ло - вей за

річ - ко - ю. Тра - ви дзве - нять при мі - ся - ці,

а, мо - же, сні - лось це ме - ні, а, мо - же, сні - лось

це ме - ні, а, мо - же, сні - лось це ме -
ні. // мі - сяць пли - ве на чов - ни - ку.

Цвіркун співа за пічкою,
А соловей за річкою.
Трави дзвенять при місяці,
А, може, снилось це мені. / *Тричі*

Що там упало звисока –
Може, вечірня зоря?!
Ти розкажи мені, цвіркун,
Де відшукати ту зорю? / *Тричі*

Нічка така прекрасная,
Зоряна, тиха, ясна.
Небо, неначе у вінку,
Місяць пливе на човнику. / *Тричі*

ГОЛОС РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Слова Ф. Лунес

Музика А. Раміреса

Повільно
Сm

Крізь лі - си і ле - ва - ди, річ - ки й по - тіч - ки ми смі - ли - во манд -
ру - ем впе - ред до ме - ти. Нам під зо - ря - ним не - бом спі -

B7 E^b Cm Fm G7 Cm

ва ко - ви - ла, ми спі-ва-єм про те - бе, рід - нень-ка зем - ля.

Крізь ліси і левади,
Річки й потічки
Ми сміливо мандруєм
Вперед до мети.
Нам під зоряним небом
Співа ковила,
Ми співаєм про тебе,
Рідненька земля.

Що зрівнятися може
Із ясністю зір,
Із прозорим туманом
Над величчю гір.
Ми пам'ятаєм крізь роки
Батьківські слова,
Що найбільше багатство –
Квітуча земля.

MERRY CHRISTMAS

Англійська колядка

We wish you a Me - rry Christ - mas! We wish you a Me - rry
Ба - жа - єм ве - се - лих свят вам! Ба - жа - єм ве - се - лих

Christ-mas! We wish you a Me - rry Christ-mas! And a Ha - ppy New Year!
свят вам! Ба - жа - єм ве - се - лих свят вам! Різ - дво до нас йде!

We wish you a Merry Christmas! / *Тричі*
And a Happy New Year!

Бажаєм веселих свят вам! / *Тричі*
Різдво до нас йде!

Let's all do little clapping! / *Тричі*
And spread Christmas cheer!

В долоні ми дружно плеснем, / *Тричі*
І радість прийде!

Let's all do little jumping! / *Тричі*
And spread Christmas cheer!

Підстрибнемо ми легенько, / *Тричі*
І радість прийде!

Let's all do little singing! / *Тричі*
And spread Christmas cheer!

Як добре співати хором, / *Тричі*
Нести радість всім.

Let's all do little dancing! / *Тричі*
And spread Christmas cheer!

Різдво привітаєм танцем. / *Тричі*
Щасливих вам свят!

STILLE NACHT! СВЯТА НІЧ!

Слова Йозефа Мора

Музика Франца Ксавера Грубера

Велично

p

Stil - le Nacht! Hei - li - ge Nacht! Al - les schlaft, ein - sam wacht,
Свя - та ніч, ти - ха ніч! Яс - ність б'є від зір - ниць,

mf

nur das trau - te hei - li - ge Paar. Hol - der Kna - be im lok - kig - ten Haar,
Ди - ти - нонь - ка Пре - свя - та, та - ка яс - на, мов зо - ря,

p *pp*

schlaf in himm - li - scher Ruh! Schlaf in himm - li - scher Ruh!
спо - чи - ва - є в ти - хім, в ти - хім сні.

Stille Nacht! Heilige Nacht!
Alles schlaft, einsam wacht,
Nur das traute heilige Paar.
Holder Knabe im lockigten Haar,
Schlaf in himmlischer Ruh!
Schlaf in himmlischer Ruh!

Свята ніч, тиха ніч!
Ясність б'є від зірниць,
Дитинонька Пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в тихім,
В тихім сні.

Stille Nacht! Heilige Nacht!
Hirten erst kundgemacht,
Durch der Engel Halleluja,
Tont es laut von fern und nah,
Jesus der Retter ist da!
Jesus der Retter ist da!

Свята ніч, тиха ніч!
Гей, утри сльози з віч,
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас,
Витай нам Святе,
Святе Дитя!

Stille Nacht! Heilige Nacht!
Gottes Sohn! O wie lacht
Lieb aus deinem gottlichen Mund,
Da schlägt uns die rettende Stund.
Jesus in deiner Geburt!
Jesus in deiner Geburt!

Свята ніч настає,
Ясний блик з неба б'є,
В людським тілі Божий Син
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий,
Цілий світ.

ТЕМА 3. «КОРИФЕЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ»

ВІТАННЯ З БАХОМ

Слова О. Гумінської

Урочисто
Учитель Ві - та - є му-зи - ко-ю вас ве - лич - ний Бах! Ві - та - є нас ве -
Учні
Разом Ві - та - є му-зи - ко-ю вас ве - лич - ний Бах!
лич - ний Бах! Ві - та - є нас ве - лич - ний Бах!

п - а.

ВІТАННЯ З МОЦАРТОМ

Слова О. Гумінської

Піднесено

Му - зи - ко, спі - вай, ра - дий, сві - ти! Мо - цар - те, будь з на - ми на ві - ки.

ВЕСНЯНА

Український текст М. Познанської

Музика В. А. Моцарта

Весело

Прий - ди, вес - на, щоб зно - ву оз - ва - ли - ся струм - ки, щоб
 гай наш і діб - ро - ву при - кра - си - ли квіт - ки! Щоб
 нас ра - зом із сон - цем бу - див пта - ши - ний гам. Як
 хо - четь - ся з піс - ня - ми луж - ком по - біг - ти нам!

Прийди, весно, щоб знову
 Озвалися струмки,
 Щоб гай наш і діброву
 Прикрасили квітки!
 Щоб нас разом із сонцем
 Будив пташиний гам.
 Як хочеться з піснями
 Лужком побігти нам!

Хоч радощів буває
 Багато взимку теж:
 Лиш вечір наступає –
 Ми граємось без меж.

Ялинку прикрашаєм
 Зимової пори,
 Санчата осідлаєм –
 З'їжджаємо з гори.

Та чуть пісні пташині –
 Вернулося тепло!
 Цвітуть фіалки сині,
 Все поле ожило.
 Нехай в гаю, на луках
 Росте нова трава.
 Нехай зозуля кука
 І соловей співа.

ВОКАЛІЗ НА ТЕМУ СИМФОНІЇ №40

Музика В. А. Моцарта

Схвильовано

ВІТАННЯ З БЕТХОВЕНОМ

Слова О. Гумінської

Стримано

Учитель

Учні

Учитель Не - хай доб - ро, не - хай доб - ро,

Учні не - хай доб - ро, не - хай доб - ро,
 пе - ре - ма - га - є зло!
 ро пе - ре - ма - га - є зло!

«ОДА ДО РАДОСТІ» З СИМФОНІЇ №9

Слова Ф. Шиллера

Музика Л. ван Бетховена

Досить швидко

Feu - de, scho - ner Got - ter fun - ken, Toch - ter aus E - li - si - um, wir be - tre - ten
 Ра - дість! Ти не - бе - сні сні - во, сві - тла, со - нця май - бут - тя! По - лу - м'я ду -

feu - er - trun - ken, Himm - li - sche, dein Hei - lig - tum! Dei - ne Zau - ber
 ші сво - є - ї ми не - се - мо у жит - тя. Ра - дість дасть ча -

bin - den wie - der, was die Mo - de streng ge - teilt, al - le Men - schen
 рі - вні кри - ла всім, хто ві - рить і че - ка. Ра - дість всіх лю -

wer - den Bru - der, wo dein sanf - ter Flu - gel weilt. Dei - ne Zau - ber
 дей з'єд - на - є в свя - то - сті сво - го до - бра. Ра - дість дасть ча -

bin - den wie - der, was die Mo - de streng ge - teilt, al - le Men - schen
 рі - вні кри - ла всім, хто ві - рить і че - ка. Ра - дість всіх лю -

wer - den Bru - der, wo dein sanf - ter Flu - gel weilt.
 дей з'єд - на - є в свя - то - сті сво - го до - бра.

Freude, schöner Gotter funken,
 Tochter aus Elisium,
 wir betreten feuertrunken,
 Himmlische, dein Heiligtum!
 Deine Zauber binden wieder,
 was die Mode streng geteilt,
 alle Menschen werden Bruder,
 wo dein sanfter Flugel weilt.
 Deine Zauber binden wieder,
 was die Mode streng geteilt,
 alle Menschen werden Bruder,
 wo dein sanfter Flugel weilt.

Радість! Ти небесне сяйво,
 Світла, сонця майбуття!
 Полум'я душі своєї ми несемо у життя.
 Радість дасть чарівні крила
 Всім, хто вірить і чека. } Двічі
 Радість всіх людей з'єднає
 В святості свого добра.

Радість – гарна іскра Божа!
 Несказанно любо нам
 Увійти, царице гожа,
 В твій пресвітлий дивний храм.
 Все, що строго ділить мода,
 В'яжеш ти одним вузлом,
 Розцвітає братня згода } Двічі
 Під благим твоїм крилом.

БАБАК

Музика Л. ван Бетховена

Не поспішаючи

З кін - ця в кі-нець се - лом і - ду, ба - бак зав-жди зі мно - ю. При-
 ту - лок на ніч десь знай-ду, ба - бак зав-жди зі мно - ю. Да -
 дуть ок - ра - ець хлі - ба нам, ба - бак зав-жди зі мно - ю. Чер -
 ствий су - хар я їм не сам, і мій ба-бак зі мно - ю.

З кінця в кінець селом іду,
 Бабак завжди зі мною.
 Притулок на ніч десь знайду,
 Бабак завжди зі мною.
 Дадуть окрасць хліба нам,
 Бабак завжди зі мною.
 Черствий сухар я їм не сам,
 І мій бабак зі мною.

Бува, хто кине камінець,
 Бабак завжди зі мною.
 Тоді обід у нас смачніш,
 Бабак завжди зі мною.
 Проходить ніч в тривожних снах,
 Бабак завжди зі мною.
 А вранці знову по дворах,
 І мій бабак зі мною.

ПІСНЯ СОЛЬВЕЙГ З МУЗИКИ ДО ДРАМИ Г. ІБСЕНА «ПЕР ГЮНТ»

Музика Е. Гріга

Не поспішаючи

бі, лю - бов мо - я, то - бі, лю - бов мо - я.

Зима пройде, і весна промайне,
І весна промайне,
Зав'януть квіти всі – снігом їх замете,
Снігом їх замете.
До мене ти вернешся – душа це відчува,
Душа це відчува,
І вірною залишусь тобі, любов моя,
Тобі, любов моя.

Додому ти вернешся, тобі зрадію я,
Тобі зрадію я.
Від горя і нещастя збереже любов моя,
Збереже любов моя.
А, може, вже назавжди, розлуки чути біль,
Розлуки чути біль?
Та все ж любити буду тебе, о, милий мій,
Тебе, о, милий мій.

ТЕМА 4. «УКРАЇНА В ЖИТТІ ТА ТВОРЧОСТІ ЗАРУБІЖНИХ КОМПОЗИТОРІВ»

ГУДЕ ВІТЕР ВЕЛЬМИ В ПОЛІ

Слова В. Забіли

Музика М. Глінки

Помірно
p

Гу-де ві-тер вель-ми в по-лі, ре-ве, ліс ла - ма - є. Пла-че ко-зак мо-ло-день-кий,
до-лю про-кли - на - є. Гу - де ві - тер вель - ми в по - лі, ре - ве, ліс ла - ма - є.
Ко - зак ну - дить - ся сер - ди - тий, що ро - бить - не зна - є.

Гуде вітер вельми в полі,
Реве, ліс ламає.
Плаче козак молоденький,
Долю проклинає.
Гуде вітер вельми в полі,
Реве, ліс ламає.
Козак нудиться сердитий,
Що робить – не знає.

Гуде вітер вельми в полі,
Реве, ліс ламає.
Козак стогне, бідолаха,
Сам собі гадає:
“Ревеш, вітре, та не плачеш,
Бо тобі не тяжко,
Ти не знаєш в світі горя,
Та тобі й не важко.

Одірви ж од серця тугу,
Рознеси по полю,
Щоб не плакався я, бідний,
На нещасну долю!
А коли цього не зробиш,
Кинь мене у море –
Нехай зо мною потоне
Моє люте горе!..”

НЕ ЩЕБЕЧИ, СОЛОВЕЙКУ

Слова В. Забіли

Музика М. Глінки

Помірно

Не щибечи, соловейку,
На зорі раненько.
Не щибечи, малюсенький,
Під вікном близенько. } *Двічі*

А я бідний, безталанний,
Без пари, без хати,
Не досталось мені в світі
Весело співати. } *Двічі*

Твоя пісня дуже гарна,
Ти гарно співаєш,
Ти щасливий – спарувався } *Двічі*
І гніздечко маєш.

Ти лети, співай тим людям,
Котрі веселяться,
Вони піснею твоєю } *Двічі*
Будуть забавляться.

А мені така пісня
Душу роздирає,
Гірше б'ється моє серце, } *Двічі*
Аж дух завмирає.

ПІСНЯ ПРО ЩАСТЯ З ОПЕРИ «ОРЛЕАНСЬКА ДІВА»

Слова Н. Кончаловської

Музика П. Чайковського

Помірно

тра їх про-вод - жа - ла в путь да - ле - кий. Три бра - ти не бо -
 я - лись ні ли - ха, ні не - щас - тя, і ко - жен ви - брав
 шлях свій о - ди - но - кий. Пер - шо - му - пів - день,
 дру - го - му - схід, тре - тій на за - хід пі - шов шу - ка - ти
 вда - ці. І ко - жен го - во - рив: "Сест - ро мо - я, не плач, зі
 щас - тям по - вер - ну - ся - не і - нак - ше".

Три брати відправлялись шукати в світі щастя,
 Сестра їх проводжала в путь далекий.
 Три брати не боялись ні лиха, ні нещастя,
 І кожен вибрав шлях свій одинокий.
 Першому – південь, другому – схід,
 Третій на захід пішов шукати вдачі.
 І кожен говорив: "Моя сестро, не плач,
 Зі щастям повернуся – не інакше".

Проходить рік за роком, зима міняє літо,
 Сестра одна сама усе сумує.
 Брати по світу ходять, блукають по дорогах,
 І вісточки ніхто не присилає.
 З півдня не шлють, зі сходу не шлють,
 З заходу вітер летить і підвиває...
 Брати усе не їдуть і знов зима біліє,
 І з того їх сестра вся посивіла.

Додому пізно-пізно три брати повернулись,
 Постукали тихенько в рідні двері.
 Сестра їм відчинила: "І де ж те щастя ваше,
 Що довго так його шукали в світі?" –
 "Слухай, сестро, ми щастя знайшли:
 Щастя – домівка, поля й ліси, вітчизна".
 Сестра сказала слізно: "Ви всі живі zostались,
 І щастя більшого мені не треба!"

ЛЕГЕНДА

Слова А. Плещєєва

Музика П. Чайковського

Помірно

mp *mf* *dim.*

mf *p* *mf* *p*

Був у Хри - ста ко - лись са - док. Ба - га - то кві - тів там ро - сло.

mp

p *mf*

Він три-чі в день їх під-ли - вав і мрі-яв з них спле - сти ві - нок. Ко-

p *mf* *p*

ли тро - ян - ди роз - цві - ли, ев - рейсь-ких ді - ток він по - звав.

p

Во-ни зір - ва - ли кві-ти всі, і ста-ло пус - то в тім са - ду.

f

"Як же спле-теш со-бі ві-нок? У те-бе вже тро-янд не-ма!"

p

"За-бу-ли ви, що є ши-пи, во-ни за-ли-шать-ся ме-ні".

mp *f*

Та із ши-пів во-ни спле-ли ві-нок ко-лю-чий для Хри-ста.

mp Кра-пли-ни кро - ві на чо - лі, *f* не - мов тро - ян - ди, роз - цві - ли.

Був у Христа колись садок,
 Багато квітів там росло.
 Він тричі в день їх підливав
 І мріяв з них сплести вінок.
 Коли троянди розцвіли,
 Єврейських діток він позвав.
 Вони зірвали квіти всі,
 І стало пусто в тім саду.
 «Як же сплетеш собі вінок?
 У тебе вже троянд нема!» –
 «Забули ви, що є шипи,
 Вони залишаться мені».
 Та із шипів вони сплели
 Вінок колючий для Христа,
 Краплини крові на чолі,
 Немов троянди, розцвіли.

СИМФОНІЯ №2

(Фрагмент другої частини)

П. Чайковський

Жваво

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic marking. The upper staff features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a simple accompaniment.

The second system continues the musical piece. The upper staff has a more active melodic line with various intervals and rests. The lower staff continues with a steady accompaniment pattern.

The third system shows a change in texture. The upper staff features a series of chords and short melodic fragments. The lower staff has a more rhythmic accompaniment with some accents.

The fourth system concludes the fragment. It features a piano (*p*) dynamic marking. The upper staff has a melodic line with some rests, and the lower staff has a rhythmic accompaniment.

First system of musical notation. The right hand (treble clef) plays a sequence of chords and eighth notes. The left hand (bass clef) plays a steady eighth-note accompaniment. Dynamics include *cresc.* and *mf*.

Second system of musical notation. The right hand continues with chords and eighth notes. The left hand maintains the eighth-note accompaniment. Dynamics include *cresc.* and *f*.

Third system of musical notation. The right hand features more complex chordal textures. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. Dynamics include *mp*.

Fourth system of musical notation. The right hand has dense chordal patterns. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. The system concludes with a double bar line.

ЖУРАВЕЛЬ

Українська народна пісня

Обробка К. Стеценка

Грайливо

За - на - див - ся жу - ра - вель, жу - ра - вель
до ба - би - них ко - но - пель, ко - но - пель.
Ся - кий, та - кий жу - ра - вель, ся - кий, та - кий дов - го - но - сий,
ся - кий, та - кий дов - го - но - гий, ся - кий, та - кий ви - сту - па - є,
ко - но - пель - ку ви - щи - па - є.

Занадився журавель, журавель
До бабиних конопель, конопель.

Приспів:

Сякий, такий журавель,
Сякий, такий довгоносий,
Сякий, такий довгоногий,
Сякий, такий виступає,
Конопельку вищипає.

Оце тобі, журавель, журавель,
Не літай до конопель, конопель.

Приспів.

Щоб ти більше не літав, не літав,
Конопельку не щипав, не щипав.

Приспів.

ВИЙДИ, ВИЙДИ, ІВАНКУ

Українська народна пісня

(Веснянка)

Весело

Вийди, вийди, Іванку,
Заспівай нам веснянку.
Зимували, не співали,
Весну дожидали.

Весна, весна, наша весна,
Та що ж ти нам принесла?
Старим бабам – по кийочку,
А дівчатам – по віночку.

Звила ж я віночок вчора
Звечора, звечора,
З зеленого барвіночку
Та й повісила на кілочку.

Вийди, вийди, Іванку,
Заспівай нам веснянку.
Зимували, не співали,
Весну дожидали.

ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ

Українська народна пісня

Помірно

Ї - хав ко - зак за Ду - най, ска - зав: "Дів - чи - но, про - щай!
Ти, ко - ни - ку во - ро - нь - кий, ска - чи та гу - ляй!"
Ви - йшла, руч - ки за - ло - мив - ши і тя - жень - ко за - пла - кав - ши:
"Як ти ме - не по - ки - да - єш, тіль - ки по - ду - май!"

Їхав козак за Дунай,
Сказав: «Дівчино, прощай!
Ти, конику вороненький,
Скачи та гуляй!»
Вийшла, ручки заломивши
І тяженько заплакавши:
«Як ти мене покидаєш,
Тільки подумай!»

«Білих ручок не ламай,
Ясних очей не стирай,
Мене з війни зі славою
К собі очитай!» –
«Не хочу я нічого,
Тільки тебе одного,
Ти будь здоров, мій миленький,
А все – пропадай!»

Постій, постій, козаче,
Твоя дівчина плаче,
На кого ж ти покидаєш –
Тільки подумай!
Свиснув козак на коня:
«Оставайся здорова!
Як не згину, то вернуса
Через три года!»

ВАРІАЦІЇ НА УКРАЇНСЬКУ ТЕМУ

Л. ван Бетховен

Thema

Vivace

First system of musical notation for the Thema. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music is marked with a forte *f* dynamic. The treble staff contains a series of eighth-note patterns, while the bass staff features a simple harmonic accompaniment with some slurs.

Second system of musical notation for the Thema. It continues the two-staff format. The treble staff shows a continuation of the eighth-note patterns with some rests. The bass staff continues the accompaniment. A repeat sign is visible at the end of the system.

Third system of musical notation for the Thema. It concludes the main theme with a final cadence in both staves. The treble staff has a melodic line that ends with a double bar line and repeat dots. The bass staff provides a supporting bass line.

Var. 1

First system of musical notation for the first variation (Var. 1). It consists of two staves. The key signature remains one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music is marked with a piano *p* dynamic and *espr.* (espressivo). The treble staff features a series of chords and single notes, while the bass staff has a steady eighth-note accompaniment. The instruction *sempre legato* is written across the staves. A hairpin crescendo is shown at the end of the system.

First system of musical notation, featuring treble and bass staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music includes a repeat sign and a fermata over a note in the treble staff.

Second system of musical notation, continuing the piece with treble and bass staves. A piano (*pp*) dynamic marking is present in the bass staff.

Var. 11

Un poco meno vivace

Third system of musical notation, starting with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking and a 2/4 time signature. The music features a melodic line in the treble staff and a rhythmic accompaniment in the bass staff.

Fourth system of musical notation, continuing the variation with treble and bass staves. The piece concludes with a final cadence.

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with dynamics *cresc.* and *dim.*. The bass clef staff contains a rhythmic accompaniment. The system concludes with two endings, labeled 1. and 2.

Var. 111

Tempo 1

Second system of musical notation, marked *pp* and *cresc.*. The time signature is 2/4. The treble clef staff features a melodic line with slurs and accents. The bass clef staff features a steady accompaniment of chords.

Third system of musical notation, marked *f*. It includes a first ending marked with a dashed line and the number 8. The system contains a repeat sign and concludes with a final cadence.

Fourth system of musical notation, marked *cresc.* and *dim.*. The system concludes with a final cadence.

Var. IV

The first system of musical notation for 'Var. IV' is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It begins with a dynamic marking of *ff*. The right hand features a series of eighth-note triplets, with a measure rest in the first measure. The left hand provides a bass line with eighth-note triplets and rests. A dashed line with the number '8' above it spans the first four measures of the right hand.

The second system continues the piece. The right hand has eighth-note triplets, with a first ending bracket over measures 5-6 and a second ending bracket over measures 7-8. The left hand has eighth-note triplets and rests. A dynamic marking of *pp* appears in the final measure of the system. A dashed line with the number '8' above it spans the first four measures of the right hand.

The third system features continuous eighth-note triplets in the right hand. The left hand has a long, sustained chordal accompaniment in the first two measures, followed by a bass line of eighth notes. The system concludes with a double bar line.

The fourth system continues with eighth-note triplets in the right hand. The left hand has a long, sustained chordal accompaniment in the first two measures, followed by a bass line of eighth notes. A dynamic marking of *pp* is present in the third measure. The system concludes with a double bar line.

3 3 3 3 3 3 3 3

cresc. *dim.*

Var. V

f *p* *f* *p*

f *p* *f* *p*

f *p* *f* *p*

f *p* *f* *p*

Var. VI

Adagio sostenuto

p 3 3

First system of musical notation, consisting of a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Second system of musical notation. The treble staff features a more active melodic line with triplets and slurs. The bass staff continues with a steady accompaniment.

Third system of musical notation. The treble staff is characterized by frequent triplet patterns. The bass staff maintains a consistent accompaniment.

Fourth system of musical notation. The treble staff continues with triplet patterns. The bass staff includes the instruction *espr.* (espressivo) in the second measure.

Fifth system of musical notation. The treble staff features a melodic line with a fermata over the eighth measure, marked with the number 8. The bass staff includes the instruction *cresc.* (crescendo) and a dynamic hairpin.

First system of musical notation. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#). The upper staff begins with a piano (*p*) dynamic marking. It contains four measures of music, each featuring a triplet of eighth notes. The lower staff contains four measures of music, primarily consisting of chords and single notes.

Second system of musical notation. The upper staff continues with the same key signature and contains four measures of music with triplets. A dynamic marking of '8' is placed above the third measure. The lower staff contains four measures of music, including chords and single notes.

Third system of musical notation. The upper staff begins with a forte (*f*) dynamic marking. It contains four measures of music, with the first two measures featuring chords and the last two featuring eighth notes. The lower staff contains four measures of music, including triplets and eighth notes.

Fourth system of musical notation. The upper staff contains four measures of music, primarily consisting of chords and single notes. The lower staff contains four measures of music, including triplets and eighth notes.

Fifth system of musical notation. The upper staff contains four measures of music, including triplets and eighth notes. The lower staff contains four measures of music, including chords and single notes. The system concludes with a double bar line and a 2/4 time signature.

Tempo I

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic marking. The upper staff contains a melodic line with a long slur over the first four measures, followed by eighth-note patterns. The lower staff has a few notes in the first measure, followed by a long rest, and then a melodic line starting in the fourth measure.

The second system continues the piece. The upper staff features a series of chords and eighth-note patterns, with several slurs indicating phrasing. The lower staff continues with a steady eighth-note accompaniment.

The third system shows the upper staff primarily with chords and some eighth-note figures. The lower staff has a more active melodic line with eighth notes and some slurs.

The fourth system includes a *dim.* (diminuendo) marking in the upper staff. The upper staff consists of sustained chords, while the lower staff continues with a consistent eighth-note accompaniment.

The fifth system begins with a piano (*p*) dynamic marking. The upper staff features several triplet markings (indicated by a '3' above the notes) over eighth-note patterns. The lower staff continues with eighth-note accompaniment.

First system of musical notation. The treble staff contains a sequence of eighth-note triplets. The bass staff features a rhythmic accompaniment of eighth notes. A *cresc.* marking is placed above the bass staff in the third measure.

Second system of musical notation. It begins with a measure rest of 8 measures, indicated by a dashed line and the number 8. The treble staff continues with eighth-note triplets. The bass staff includes dynamic markings: *f* (forte) in the fourth measure, *p* (piano) in the sixth measure, and *cresc.* (crescendo) in the seventh measure.

Third system of musical notation. The treble staff continues with eighth-note triplets. The bass staff maintains its rhythmic accompaniment of eighth notes.

Fourth system of musical notation. It begins with a *rit.* (ritardando) marking. The treble staff features eighth-note triplets. The system concludes with an *a tempo* marking. The piece ends with a double bar line.

ЗМІСТ

ТЕМА 1. «ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКІ ПОЧУТТЯ В МУЗИЦІ»	3
Тема з Полонезу «Прощання з Батьківщиною» (Музика М. Огінського)	3
Тема «Лакрімози» з «Реквієму» (Музика В. А. Моцарта)	3
Тема хорового концерту «Не отвержи мене во время старости» (Музика М. Березовського) .	4
Мрії збуваються (Слова Ю. Рибчинського, музика В. Полянського)	4
Тема кохання з увертюри «Ромео та Джульєтта» (Музика П. Чайковського)	6
Гімн ліношам (Слова Г. Лессінга, музика Й. Гайдна)	6
Був собі гарний хлопець. Українська народна пісня	9
ТЕМА 2. «КРАСА СВІТОВОЇ МУЗИКИ»	10
Мелодія (Слова М. Добронравова, музика О. Пахмutowої)	10
Арія Орфея з опери «Орфей та Евридика» (Музика К. Глюка)	11
Колискова (Український текст М. Познанської, музика В.А. Моцарта)	11
Хлопчик і цвіркун. Колискова із кінофільму «Довга дорога в діюнах» (Музика Р. Паулса)	12
Голос рідної землі (Слова Ф. Лунес, музика А. Раміреса)	13
Merry Christmas. Англійська колядка	14
Stille Nacht! Свята ніч! (Слова Йозефа Мора, музика Франца Ксавера Грубера)	15
ТЕМА 3. «КОРИФЕЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ»	16
Вітання з Бахом (Слова О. Гумінської)	16
Вокаліз на тему органної фуги соль-мінор (Музика Й. Баха)	16
Ave Maria. Уривок (Музика Й. Баха - Ш. Гуно)	16
Вітання з Моцартом (Слова О. Гумінської)	17
Весняна (Український текст М. Познанської, музика В. А. Моцарта)	17
Вокаліз на тему симфонії №40 (Музика В. А. Моцарта)	18
Вітання з Бетховеном (Слова О. Гумінської)	18
«Ода до радості» з симфонії №9 (Слова Ф. Шиллера, музика Л. ван Бетховена)	19
Бабак (Музика Л. ван Бетховена)	20
Пісня Сольвейг з музики до драми Г. Ібсена «Пер Гюнт» (Музика Е. Гріга)	21
ТЕМА 4. «УКРАЇНА В ЖИТТІ ТА ТВОРЧОСТІ ЗАРУБІЖНИХ КОМПОЗИТОРІВ»	23
Гуде вітер вельми в полі (Слова В. Забіли, музика М. Глінки)	23
Не щечечи, соловейку (Слова В. Забіли, музика М. Глінки)	24
Пісня про щастя з опери «Орлеанська діва» (Слова Н. Кончаловської, музика П. Чайковського)	24
Легенда (Слова А. Плещеева, музика П. Чайковського)	26
Симфонія №2. Фрагмент другої частини (П. Чайковський)	30
Журавель. Українська народна пісня (Обробка К. Стеценка)	32
Вийди, вийди, Іванку. Українська народна пісня, веснянка	33
Їхав козак за Дунай. Українська народна пісня	34
Варіації на українську тему (Л. ван Бетховен)	35

КНИГА ПОШТОЮ
 "НАВЧАЛЬНА КНИГА – ВОГДАН"
 А/С 529
 м. Тернопіль, 46008
 ☎ (0352) 287489
 mail@bohdan-books.com

Фонохрестоматії
 на аудіокасетах і компакт-дисках
 для 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 класів

ISBN 966-408-028-4

9 789664 080283

Додаткова інформація:

т/ф (0352) 430046, 520607; (044) 2968956
 E-mail: publishing@budny.te.ua
 office@bohdan-books.com
 www.bohdan-books.com